

Kwartaalbericht Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel

Vierde kwartaal 2015 - 1 oktober 2015 t/m 31 december 2015

Samenvatting:

- De maandelijkse nominale dekkingsgraad is gestegen van 103,7% naar 106,3%;
- De beleidsdekkingsgraad is gedaald van 110,9% naar 108,5%;
- Het beleggingsrendement is 1,9% in het afgelopen kwartaal en 0,5% over geheel 2015;
- Het vermogen is gestegen tot € 2,56 miljard;
- De waarde van de pensioenverplichtingen is licht gedaald, afgerond waren de verplichtingen evenals vorig kwartaal € 2,41 miljard;
- Er is sprake van een reservetekort.

Ontwikkelingen financiële markten

In het vierde kwartaal is de volatiliteit op de financiële markten toegenomen. Ondanks de bewegelijkheid is de wereldwijde aandelenindex (MSCI World) over het kwartaal 5,5% gestegen. De winst werd behaald na koersdalingen aan het einde van het voorgaande kwartaal. Langlopende Europese obligaties zijn in waarde gedaald door een licht gestegen rente.

Onzekerheid over het beleid van de centrale banken en de prijsdaling van olie waren aanleiding voor de toegenomen volatiliteit. In december verhoogde de Amerikaanse centrale bank de rente met een kwart procentpunt. In diezelfde maand kondigde de Europese Centrale Bank extra maatregelen aan om de economie te stimuleren en inflatie aan te wakkeren. De omvang van de geboden stimulans was echter minder dan waar de markt op had gerekend. Onder druk van een afzwakkende economie liet de Chinese centrale bank van zich spreken door de rente te verlagen.

De verdere prijsdaling van olie was volop in het nieuws. Olieproducerende landen hebben aangegeven hun productie niet te verlagen om de prijsdaling een halt toe te roepen. Energie gerelateerde financiële waarden daalden hierdoor in waarde.

Ontwikkelingen in Syrië, de aanslagen in Parijs en het neerhalen van een Russisch vliegtuig door Turkije zorgde voor een toename van geopolitieke spanning. Aandelen uit zowel ontwikkelde als opkomende landen ondervonden hiervan hinder tegen het einde van het vierde kwartaal.

Financiële positie Pensioenfonds KLM-Cabinepersoneel

De beleidsdekkingsgraad is vanaf 1 januari 2015 door De Nederlandsche Bank (DNB) gedefinieerd als parameter waarop pensioenfondsen hun beleid baseren. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de maandelijkse nominale dekkingsgraden van de afgelopen twaalf maandeinden. De beleidsdekkingsgraad bedraagt 108,5% per eind december 2015. De waarde van het vermogen is gestegen tot €2,56 miljard. De maandelijkse nominale dekkingsgraad per eind december 2015 is 106,3%. De stijging van deze dekkingsgraad valt te verklaren door twee factoren: een positief beleggingsrendement en een hogere rente waardoor de verplichtingen in waarde daalden.

	2015	2015	2015
	Eind vierde kwartaal	Eind derde kwartaal	Eind tweede kwartaal
Beleidsdekkingsgraad	108,5%	110,9%	114,3%
Maandelijkse nominale dekkingsgraad	106,3%	103,7%	115,4%
Vermogen	€ 2,56 miljard	€ 2,51 miljard	€ 2,61 miljard
Verplichtingen	€ 2,41 miljard	€ 2,41 miljard	€ 2,26 miljard
Nominale rente*	1,76%	1,72%	1,99%

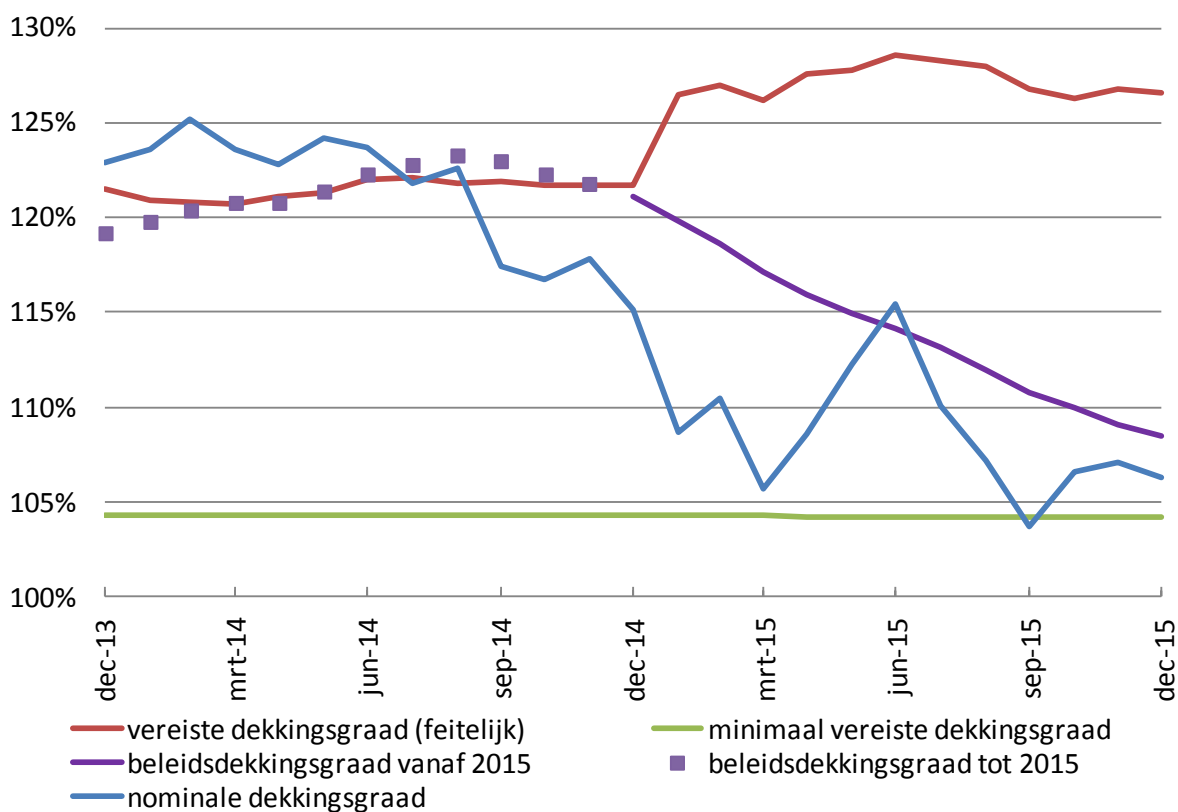
* rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (UFR)

Dekkingsgraad en herstelplan

Volgens wettelijke richtlijnen moeten pensioenfondsen bepaalde extra reserves aanhouden die als buffer kunnen dienen in slechte tijden. Het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) leidt ertoe dat pensioenfondsen hogere buffers moeten aanhouden dan voorheen. De wettelijk vereiste buffer voor ons fonds bedraagt nu 27,9%. De wettelijk vereiste strategische dekkingsgraad komt hierdoor op 127,9%. De huidige dekkingsgraad ligt onder de vereiste dekkingsgraad, hiermee verkeert ons fonds in een reservetekort. Het nieuwe herstelplan is vóór 1 juli 2015 ingediend bij De Nederlandsche Bank.

Dezelfde wettelijke richtlijnen geven ook aan welk vermogen een pensioenfonds minimaal moet hebben. Dit minimaal vereist vermogen is 104,3%. De volgende grafiek geeft aan: Verloop van de beleidsdekkingsgraad vanaf 2015 en voor 2015, de maandelijkse nominale dekkingsgraad en de (minimaal) vereiste dekkingsgraad volgens het Financieel Toetsingskader (FTK).

Ontwikkeling dekkingsgraden

De beleidsdekkingsgraad op basis van de door DNB gehanteerde rente is eind december 2015 108,5%.

Balans

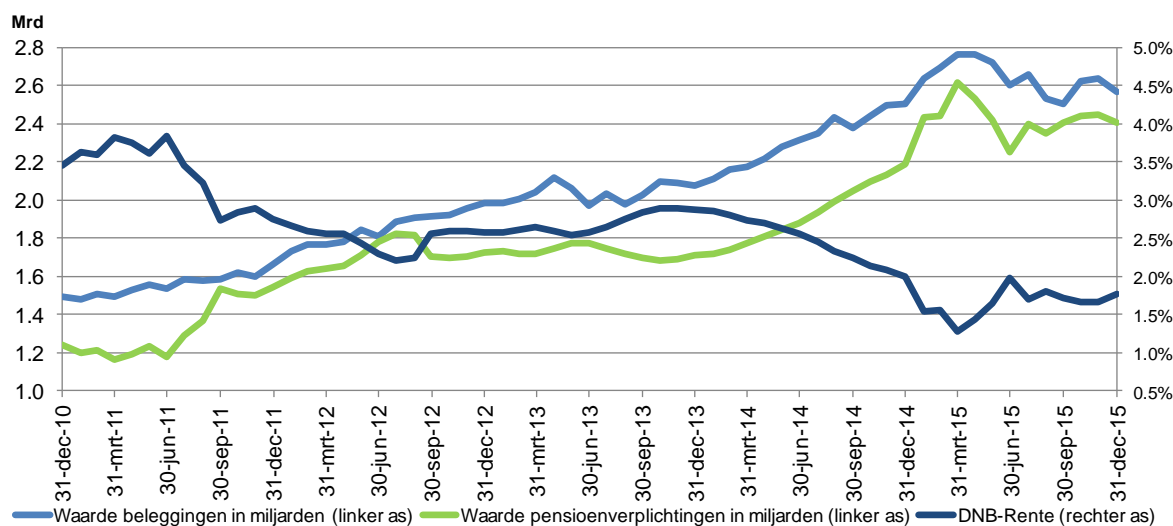
In de balans is aangegeven wat de waarde is van de bezittingen en de verplichtingen van ons fonds. Aan de activa-zijde staan de bezittingen. Aan de passiva-zijde zijn de verplichtingen weergegeven.

Verkorte balans

Activa		Passiva	
Aandelen	1,065.0	MW VPV nominaal	2,407.2
Obligaties	1,216.4	Reserves	157.7
Vastgoed	266.9		
Valutaderivaten/Liquide middelen	5.0		
Renteswap	17.6		
Saldo overige activa/passiva	(6.0)		
totaal	2,564.9	totaal	2,564.9

Waarde beleggingen en waarde pensioenverplichtingen

In onderstaande grafiek is het verloop van de waarde van de beleggingen (in euro's), de waarde van de pensioenverplichtingen (in euro's) en de door DNB gehanteerde rentetermijnstructuur weergegeven.

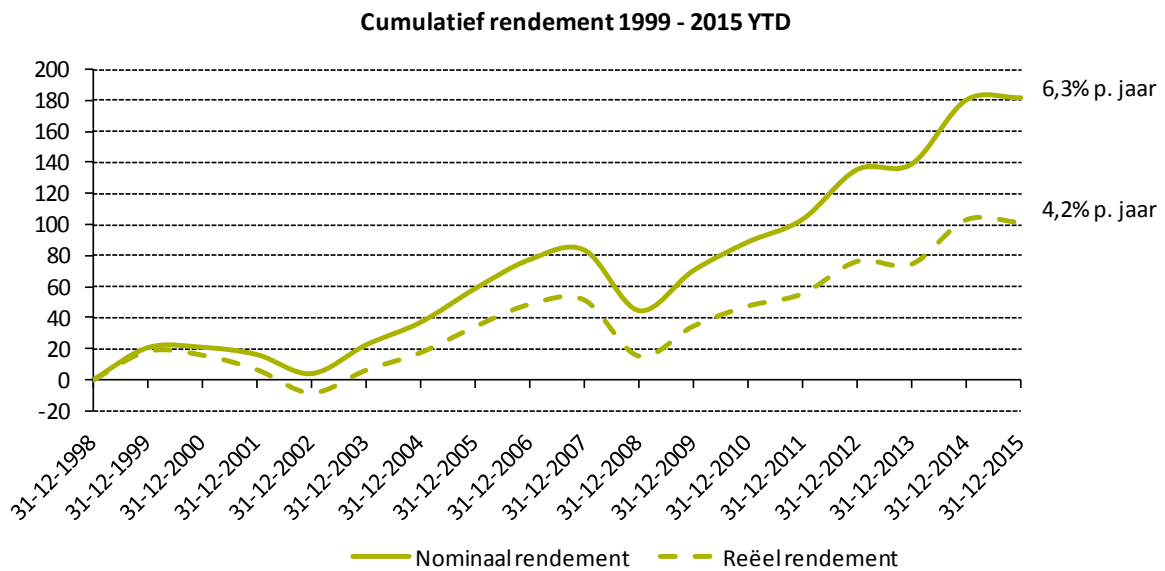
Beleggingsresultaten

	gewicht %	okt-dec	jan-dec
Obligaties	47.4%	-0.6%	-1.0%
Aandelen	41.4%	5.3%	3.0%
Vastgoed	10.4%	2.5%	8.6%
Rente afdekking	0.7%	-0.2%	-1.0%
Aandelen afdekking	0.1%	0.0%	-0.1%
Valuta afdekking	0.0%	0.0%	0.1%
Liquide middelen	0.2%		
Saldo overige activa/passiva	-0.2%		
Totaal	100.0%	1.9%	0.5%

In het vierde kwartaal herstelden aandelen zich van koersdalingen in het derde kwartaal. Als gevolg van de positieve rendementen die in het vierde kwartaal behaald werden is geheel 2015 met een positief rendement afgesloten. De beleggingsportefeuille is in een jaar tijd met 0,5% in waarde gestegen.

Langetermijn beleggingsrendement

Onderstaande grafiek geeft het nominale en reële cumulatieve rendement van ons pensioenfonds weer sinds 1998. Het rendement vanaf 1998 tot en met het afgelopen kwartaal bedroeg 6,3% op jaarbasis.

Bijlage

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van het fonds is gericht op het veiligstellen van de pensioenafspraken binnen aanvaardbare risicogrenzen. Het bestuur heeft de beleggingen gespreid over verschillende beleggingscategorieën (aandelen, obligaties en vastgoed). Binnen de verschillende beleggingscategorieën wordt gespreid naar regio's en subcategorieën. Het bestuur houdt met dit beleid rekening met het valutarisico, renterisico en het neerwaartse risico van aandelen en vastgoed.

Begrippenlijst

Maandelijks nominale dekkingsgraad: de verhouding tussen het vermogen en de verplichtingen (de toekomstige pensioenuitkeringen) van het pensioenfonds.

Beleidsdekkingsgraad: het gemiddelde van de nominale dekkingsgraden in de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling.

Vereiste dekkingsgraad: afgeleide van het vereist vermogen van het pensioenfonds, voorgeschreven door de Pensioenwet (Financieel Toetsingskader). Komt de dekkingsgraad van het fonds onder de vereiste grens, dan is er sprake van een reservetekort.

Minimaal vereiste dekkingsgraad: 104,3 %. Is de dekkingsgraad van het fonds lager dan de minimaal vereiste dekkingsgraad, dan is er sprake van een dekkingstekort.

Nominaal rendement: Beleggingsrendement zonder koopkrachtcorrectie.

Reëel rendement: Het beleggingsrendement uitgedrukt in verandering van koopkracht, het nominale beleggingsrendement wordt gecorrigeerd met de inflatie om de feitelijke toename van de koopkracht te meten.

Vragen of opmerkingen over dit kwartaalbericht? Mail naar communicatie@blueskygroup.nl